

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни
“АДМІНІСТРАТИВНА ЮРИСДИКЦІЯ”
(для спеціалістів, магістрів)

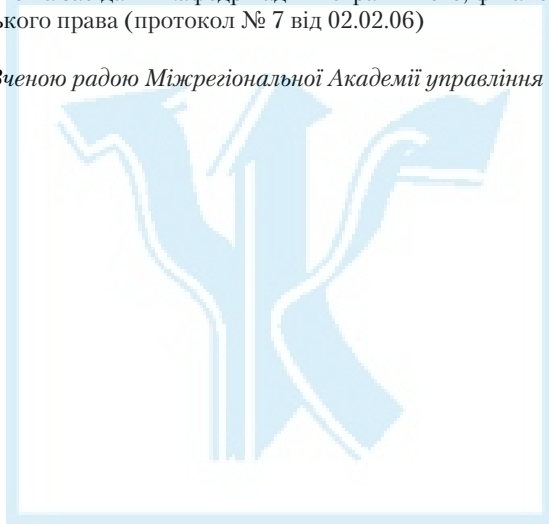
МАУП

Київ 2006

Підготовлено старшим викладачем кафедри адміністративного, фінансового та банківського права *М. М. Осадчим*

Затверджено на засіданні кафедри адміністративного, фінансового та банківського права (протокол № 7 від 02.02.06)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

МАУП

Осадчий М. М. Навчальна програма дисципліни “Адміністративна юрисдикція” (для спеціалістів, магістрів). – К.: МАУП, 2006. – 23 с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, тематичний план, зміст дисципліни “Адміністративна юрисдикція”, вказівки до виконання контрольної роботи, завдання для контрольних робіт, питання для самоконтролю, список літератури.

© Міжрегіональна Академія
управління персоналом (МАУП),
2006

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Адміністративна юрисдикція є одним з видів діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування і виступає як складова реалізації ними сукупності повноважень щодо розгляду та вирішення адміністративно-правових спорів і справ про адміністративні правопорушення, надання правової оцінки діям суб'єктів публічно-правових відносин з погляду їх правомірності або неправомірності, застосування санкцій до правопорушників. Система органів адміністративної юрисдикції дуже розгалужена і, крім органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, включає також органи судової влади — загальні та адміністративні суди, створення яких передбачено Законом України “Про судоустрій України”. Адміністративна юрисдикція передбачає не тільки діяльність з притягнення осіб до адміністративної відповідальності, а й здійснення значного масиву правозахисних процесуальних дій у сфері публічного управління (виконавчої влади та місцевого самоврядування), зокрема розгляд скарг громадян на дії чи бездіяльність органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування. Саме тому існування адміністративної юрисдикції є важливою умовою забезпечення дотримання та захисту прав і свобод як осіб, які притягуються до адміністративної відповідальності, так і інших суб'єктів публічно-правових відносин, що виникають у сфері їх взаємовідносин із органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування.

Навчальна дисципліна “Адміністративна юрисдикція” передбачає вивчення певного комплексу матеріальних і процесуальних правовідносин, що виникають у зв'язку із необхідністю ліквідації конфліктних ситуацій у сфері функціонування органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, стабілізації правозахисної ситуації в цій сфері, забезпечення та відновлення режиму законності в публічному управлінні. Зокрема, в курсі “Адміністративна юрисдикція” вивчаються особливості функціонування суб'єктів адміністративної юрисдикції, в тому числі перспективи створення та функціонування адміністративних судів в Україні, характерні особливості справ адміністративної юрисдикції як предмета розгляду та вирішення відповідними суб'єктами, процесуальні аспекти здійснення юрисдикційних повноважень щодо розгляду скарг громадян, накладання адміністративних і дисциплінарних стягнень, застосування адміністративно-примусових заходів.

Основу курсу становлять Конституція України, закони України, нормативно-правові акти органів виконавчої влади.

Основні завдання курсу:

- вивчення особливостей правового регулювання суспільних відносин, що виникають у процесі діяльності суб'єктів адміністративної юрисдикції;
- формування навичок роботи з нормативними матеріалами;
- формування вміння застосовувати теоретичні знання при вирішенні правозахисних та інших завдань юрисдикційного характеру.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
дисципліни
“АДМІНІСТРАТИВНА ЮРИСДИКЦІЯ”

№ пор.	Назва змістового модуля і теми
	I. Адміністративна юрисдикція як специфічна форма діяльності органів державної вади
1	Адміністративна юрисдикція: предмет, принципи і система, співвідношення із іншими видами юрисдикції
2	Справи адміністративної юрисдикції як предмет адміністративно-юрисдикційної діяльності
	II. Адміністративно-юрисдикційний процес як спеціальний комплекс правових форм діяльності суб'єктів адміністративної юрисдикції
3	Процесуальна природа адміністративної юрисдикції
4	Адміністративно-юрисдикційний процес
5	Суб'єкти адміністративної юрисдикції
6	Розгляд звертань громадян як адміністративно-юрисдикційна діяльність
7	Процесуальні аспекти притягнення до адміністративної відповідальності
8	Адміністративно-юрисдикційні засади притягнення до дисциплінарної відповідальності
9	Провадження із застосування адміністративно-примусових заходів
10	Контрольно-наглядові провадження
	III. Адміністративна юстиція як засіб реалізації принципу розподілу влади
11	Адміністративна юстиція і адміністративна юрисдикція
12	Перспективи створення адміністративної юстиції в Україні
13	Процесуальні засади адміністративного судочинства

ЗМІСТ
дисципліни

“АДМІНІСТРАТИВНА ЮРИСДИКЦІЯ”

**Змістовий модуль І. Адміністративна юрисдикція
як специфічна форма діяльності органів
державної влади**

***Тема 1. Адміністративна юрисдикція: предмет, принципи
і система, співвідношення із іншими видами юрисдикції***

Поняття “юрисдикція” та її особливості. Адміністративна юрисдикція, її сутність та ознаки. Предмет, принципи і система адміністративної юрисдикції. Завдання і функції. Змістова характеристика правовідносин адміністративно-юрисдикційного характеру. Широке та вузьке розуміння адміністративної юрисдикції. Адміністративна юрисдикція: співвідношення із іншими видами юрисдикції. Види адміністративно-юрисдикційної діяльності органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування. Обсяг повноважень адміністративно-юрисдикційного характеру. Адміністративна юрисдикція за законодавством України.

Література [35; 36; 38; 40; 58]

***Тема 2. Справи адміністративної юрисдикції як предмет
адміністративно-юрисдикційної діяльності***

Поняття та сутність справ адміністративної юрисдикції. Характерні риси справ адміністративної юрисдикції. Адміністративний (адміністративно-правовий) спір як основа виникнення справ адміністративної юрисдикції. Адміністративний спір та адміністративний конфлікт: питання співвідношення. Підстави для виникнення адміністративних спорів. Суб’єктна та об’єктна особливість адміністративних спорів. Різновиди адміністративних спорів. Адміністративний спір головний чинник визначення підвідомчості справ адміністративної юрисдикції.

Література [14; 59; 67; 71; 76]

Змістовий модуль II. Адміністративно-юрисдикційний процес як спеціальний комплекс правових форм діяльності суб'єктів адміністративної юрисдикції

Тема 3. Процесуальна природа адміністративної юрисдикції

Адміністративний процес: поняття та питання визначення змісту. Співвідношення адміністративного процесу з іншими видами юридичного процесу. Широке та вузьке розуміння адміністративного провадження. Адміністративний процес як сукупність проваджень. Сфера адміністративно-процесуального регулювання. Мета і завдання адміністративного процесу. Особливості адміністративного процесу. Види адміністративно-процесуальних проваджень. Місце адміністративної юрисдикції в адміністративно-процесуальних відносинах. Характеристика адміністративно-процесуальних норм, регулюючих адміністративно-юрисдикційну діяльність органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування.

Література [35; 36; 38; 42; 52; 56; 61; 64; 65; 72]

Тема 4. Адміністративно-юрисдикційний процес

Адміністративна юрисдикція як правова форма діяльності органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування. Адміністративно-юрисдикційний процес (адміністративно-юрисдикційні провадження): поняття і структура. Види адміністративно-юрисдикційних проваджень: характерні ознаки. Стадії адміністративно-юрисдикційного процесу: загальна характеристика. Принципи адміністративно-юрисдикційного процесу. Адміністративно-юрисдикційна дія як первинний елемент адміністративно-юрисдикційного процесу.

Література [55; 61; 72; 73; 82]

Тема 5. Суб'єкти адміністративної юрисдикції

Суб'єкти адміністративної юстиції: поняття та види. Співвідношення понять “суб'єкт адміністративної юрисдикції” та “суб'єкт адміністративного права”. Адміністративна правосуб'єктність: характеристика елементів. Співвідношення понять “суб'єкт адміністративної юрисдикції” та “учасник адміністративно-юрисдикційного процесу”.

Обов'язкові та факультативні учасники адміністративно-юрисдикційного процесу. Колективні та індивідуальні суб'єкти адміністративної юрисдикції. Органи виконавчої влади як суб'єкти адміністративної юрисдикції. Органи місцевого самоврядування як суб'єкти адміністративної юрисдикції. Місце загальних судів в адміністративно-юрисдикційних правовідносинах.

Література [2; 4; 9; 11; 12; 15; 16; 18; 19; 33; 35; 49; 72; 80; 81]

Тема 6. Розгляд звертань громадян як адміністративно-юрисдикційна діяльність

Призначення та види звертань громадян. Вимоги до звертань громадян. Умови розгляду звертань громадян. Характеристика провадження з розгляду звертань громадян. Оскарження дій чи бездіяльності органів виконавчої влади або органів місцевого самоврядування як підстава для виникнення адміністративного спору. Розгляд скарг громадян як адміністративно-юрисдикційна діяльність: особливості. Скарга як документ юрисдикційного характеру. Терміни подання та розгляду скарг громадян. Права і обов'язки учасників провадження зі скарг громадян. Порядок розгляду скарг громадян і прийняття по них рішень.

Література [3; 28; 35; 38; 42; 62]

Тема 7. Процесуальні аспекти притягнення до адміністративної відповідальності

Притягнення до адміністративної відповідальності — різновид адміністративно-юрисдикційної діяльності органів публічної влади. Загальні правила і строки притягнення до адміністративної відповідальності. Правові основи притягнення до адміністративної відповідальності. Завдання та принципи провадження у справах про адміністративні правопорушення. Стадії притягнення до адміністративної відповідальності. Суб'єкти притягнення до адміністративної відповідальності. Адміністративно-юрисдикційні акти у провадженні в справах про адміністративні правопорушення.

Література [9; 15; 16; 18; 35; 38; 42; 43; 47–49; 54; 77]

Тема 8. Адміністративно-юрисдикційні засади притягнення до дисциплінарної відповідальності

Адміністративно-правові засади притягнення до дисциплінарної відповідальності. Адміністративна та дисциплінарна відповідальність: питання співвідношення. Підстави дисциплінарної відповідальності за нормами адміністративного законодавства. Загальні правила притягнення до дисциплінарної відповідальності. Дисциплінарне провадження – процесуальна основа притягнення до дисциплінарної відповідальності: стадії і терміни. Суб'єкти дисциплінарної відповідальності.

Література [2; 7; 13; 35; 38; 42]

Тема 9. Проведення із застосування адміністративно-примусових заходів

Загальна характеристика заходів адміністративного примусу. Адміністративно-примусові заходи як результат виникнення адміністративного конфлікту. Заходи адміністративно-процесуального забезпечення. Адміністративно-попереджувальні заходи. Заходи адміністративного припинення. Окремі адміністративно-примусові заходи: адміністративне затримання, особистий огляд, огляд речей та документів тощо. Документальне оформлення адміністративно-юрисдикційної діяльності щодо застосування адміністративно-примусових заходів.

Література [9; 15; 16; 29; 35; 38; 42; 49; 51]

Тема 10. Контрольно-наглядові провадження

Контроль як напрям діяльності органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування. Співвідношення понять “контроль” і “нагляд”. Функції та принципи контрольно-наглядової діяльності. Зміст контрольно-наглядових повноважень органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування. Види контрольно-наглядових проваджень. Форми та методи контрольно-наглядової діяльності органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування. Акти перевірок як адміністративно-юрисдикційні документи.

Література [1; 8; 10; 22; 23; 27; 41; 45; 69]

Змістовий модуль III. Адміністративна юстиція як засіб реалізації принципу розподілу влади

Тема 11. Адміністративна юстиція і адміністративна юрисдикція

Адміністративна юстиція та адміністративна юрисдикція: співвідношення та спорідненість понять. Виникнення адміністративної юстиції та її роль у становленні правової державності. Адміністративна юстиція в зарубіжних країнах. Адміністративна юстиція у Франції. Адміністративна юстиція у Німеччині. Адміністративна юстиція у країнах англосаксонської системи права.

Література [52; 57–60; 63; 67; 68]

Тема 12. Перспективи створення адміністративної юстиції в Україні

Функції та цілі адміністративної юстиції в умовах адміністративно-судово-правової реформи в Україні. Принципи адміністративної юстиції. Шляхи організації адміністративної юстиції в Україні. Система адміністративних судів в Україні за Законом України “Про судоустрій України”. Підвідомчість справ адміністративним судам. Роль Верховного Суду України в організації адміністративної юстиції в Україні. Питання кадрового забезпечення адміністративної юстиції.

Література [14; 35; 38; 57–60; 68]

Тема 13. Процесуальні засади адміністративного судочинства

Процесуальна природа адміністративної юстиції. Поняття та особливості адміністративного судочинства. Суб'єкти адміністративного судочинства. Стадії адміністративного судочинства. Акти адміністративного судочинства. Кодекс адміністративного судочинства України як правова основа здійснення адміністративного судочинства. Перспективи процесуально-правового забезпечення функціонування адміністративної юстиції в Україні.

Література [14; 35; 38; 57–60; 68]

ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Мета контрольної роботи з курсу “Адміністративна юрисдикція” — закріпити здобуті студентами теоретичні знання та перевірити рівень їхніх знань.

Варіант контрольної роботи студент вибирає за першою літерою свого прізвища (див. таблицю).

Перша літера прізвища студента	Номер варіанта контрольної роботи
А, Б	1
В, Г	2
Д, Ж	3
З, І	4
Ї, К	5
Л, М	6
Н, О	7
П, Р	8
С, Т	9
У, Я	10

Кожний варіант контрольної роботи містить два теоретичних питання і дві задачі.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

Варіант 1

1. Розкрийте особливості, характерні для адміністративної юрисдикції.
2. Охарактеризуйте організацію, завдання та основні функції адміністративної юстиції.

Задача 1

Громадянин Петренко звернувся зі скаргою на дії районного відділу освіти до обласного відділу з проханням задовольнити його вимоги щодо поновлення навчання у школі власних дітей. Обласний відділ передав скаргу для розгляду до районного відділу, дії якого було оскаржено. Прокоментуйте правомірність подібних дій обласного відділу освіти.

Задача 2

Громадянина Іваненко було притягнуто до адміністративної відповідальності за дрібне хуліганство. Після розгляду справи і винесен-

ня рішення постанову про притягнення до адміністративної відповідальності було передано до виконання.

Іваненко звернувся зі скаргою на постанову через два тижня після її прийняття. В прийнятті скарги йому відмовили. Чи були правомірними дії посадової особи щодо неприйняття скарги до розгляду. Чому Ви так вважаєте?

Варіант 2

1. Проаналізуйте види адміністративно-юрисдикційної діяльності органів виконавчої влади.

2. Розкрийте основні засади притягнення до адміністративної відповідальності.

Задача 1

За фактом ДТП 13 жовтня було порушено кримінальну справу. У процесі розслідування визнано, що водій скоїв не злочин, а адміністративне правопорушення. 11 грудня справу припинили, а матеріали переслали в ДАІ для вирішення питання про притягнення водія до адміністративної відповідальності. У ДАІ матеріали надійшли 22 грудня.

Чи можна накласти адміністративне стягнення на водія?

Задача 2

Під час притягнення до адміністративної відповідальності громадянина Н. було складено протокол, який Н. відмовився підписувати. Поясніть подальші дії суб'єкта адміністративної юрисдикції. Які права має особа, яка притягується до адміністративної відповідальності?

Варіант 3

1. Дайте характеристику правовідносин, що виникають під час адміністративно-юрисдикційної діяльності.

2. Проаналізуйте види заходів адміністративного примусу.

Задача 1

Начальник Котовського райвідділу внутрішніх справ 5 вересня відмовив громадянину Р. у видачі дозволу на придбання мисливської рушниці. Вважаючи відмову необґрунтованою, 15 вересня Р. оскаржив це рішення до УМВС в Одеській області. Відповіді до 11 листопада не одержав.

Якими можуть бути подальші дії громадянина Р.?

Задача 2

До обласної державної адміністрації надійшла скарга на дії керівника відділу земельних ресурсів без підпису та визначення адреси скаржника. У задоволенні скарги було відмовлено. Охарактеризуйте правомірність такого рішення.

Поясніть ситуацію та вкажіть умови прийняття скарг до розгляду.

Варіант 4

1. Охарактеризуйте елементи адміністративної правосуб'єктності.
2. Розкрийте спільні риси та відмінності адміністративної юрисдикції та адміністративної юстиції.

Задача 1

Державний службовець К., який працював керівником районно-го відділу освіти, порушив законодавство про державну службу. В результаті цього було призначено службове розслідування, яким керував один із заступників голови районної державної адміністрації. Після розслідування заступник голови районної державної адміністрації звільнив К. Чи було у заступника голови районної державної адміністрації право звільняти К.?

Дайте юридичну оцінку ситуації.

Задача 2

Громадянин Н., інвалід Великої Вітчизняної війни, звернувся до Київської міської ради з проханням розглянути скаргу на бездіяльність відділу соціального забезпечення. Скаргу було направлено на розгляд у відповідний відділ. Чи діяла Київська міська рада відповідно до законодавства? Назвіть особливості розгляду скарг окремих категорій громадян.

Варіант 5

1. Розкрийте структуру адміністративно-юрисдикційного процесу.
2. Які заходи впливу можуть застосовуватися стосовно неповнолітніх у віці від 16 до 18 років? Розкрийте їх зміст.

Задача 1

Розглянувши справу про злісну непокору працівнику міліції з боку 17-річного В., суддя прийняв рішення про накладання на нього штрафу. Адвокат Н. подав скаргу на цю постанову судді, мотивуючи її тим, що стосовно В. можна було б застосувати заходи впливу, передбачені ст. 24¹ КпАП України, зважаючи на його неповноліття.

Проаналізуйте ситуацію з юридичного погляду.

Задача 2

Голова адміністративної комісії оголосив догану вчительці за те, що вона переводила школярів через дорогу в невстановленому місці, а на зауваження працівників міліції не реагувала.

Проаналізуйте ситуацію з юридичного погляду.

Варіант 6

1. Охарактеризуйте систему суб'єктів адміністративної юрисдикції.

2. Проведіть співвідношення адміністративної та дисциплінарної відповідальності.

Задача 1

Громадянин М. звернувся зі скаргою до керівника виконавчого комітету Сумської міської ради, в якій просив її розглянути в його присутності. Керівник загального відділу оперативно прийняв рішення по скарзі, частково задовольнивши вимоги М. Однак частину питань не було вирішено. Громадянин звернувся зі скаргою на дії керівника загального відділу до голови Сумської міської ради. Визначіть підстави для звертання зі скаргою.

Які обов'язки органів публічної влади під час розгляду скарг громадян?

Задача 2

Водій через нагальну потребу допомоги жінці, яка потрапила в аварію і потребувала негайної медичної допомоги, їхав з перевищенням швидкості і його зупинив працівник ДАІ.

Чи підлягає водій відповідальності за ст. 122 КпАП України (перевищення водіями транспортних засобів швидкості руху)? Чому Ви так вважаєте?

Варіант 7

1. Дайте визначення адміністративного процесу та розкрийте його особливості.

2. Охарактеризуйте правову природу справ адміністративної юрисдикції.

Задача 1

Іноземець К., який перебував на території України у своїх батьків, розпивши разом зі своїм шкільним другом у місцевому кафе пляшку горілки, почав співати непристойні пісні, нецензурно висловлюватися.

До якого виду відповідальності може бути притягнуто К.? Чому?

Задача 2

Особу невизнаного громадянства було затримано прикордонними військами України в момент незаконного перетинання державного кордону для з'ясування особистості на 8 діб. Обґрунтуйте правомірність такого адміністративного затримання та назвіть обов'язкові умови, які його повинні супроводжувати.

Варіант 8

1. Дайте визначення адміністративного провадження, розкрийте його особливості, наведіть критерії класифікації.

2. Охарактеризуйте адміністративну юстицію в країнах континентальної правової системи.

Задача 1

Громадянин Н., перебуваючи у нетверезому стані, чіплявся до громадян, нецензурно лявся. Його було притягнуто до відповідальності за ст. 173 КпАП України (дрібне хуліганство). Враховуючи, що за подібні дії Н. вже притягувався до відповідальності, до нього застосували адміністративний арешт. Н. оскаржив постанову, посилаючись на те, що він інвалід III групи.

Проаналізуйте ситуацію.

Задача 2

Громадянин Н. звернувся до голови сільської ради з метою розгляду його скарги, але йому було відмовлено. Чи може громадянин Н. звернутися до районної ради депутатів, щоб оскаржити бездіяльність голови сільської ради? Поясніть ситуацію.

Варіант 9

1. Розкрийте характер адміністративно-юрисдикційних повноважень як складової частини компетенції органів виконавчої влади.

2. Проаналізуйте види звертань громадян і порядок їх розгляду.

Задача 1

За керування автомобілем у стані сп'яніння громадянина С. було позбавлено права керування автомобілем строком на один рік. С. оскаржив постанову, аргументуючи скаргу тим, що користується автомобілем через інвалідність.

Проаналізуйте ситуацію з юридичного погляду.

Задача 2

Під час розгляду скарги громадянки П. на бездіяльність районної санітарно-епідеміологічної служби було розголошено медичну таємницю щодо її захворювання на СНІД. Поясніть правові наслідки виникнення даної ситуації.

Варіант 10

1. Охарактеризуйте процесуальні акти, які складаються у провадженні про адміністративні правопорушення.

2. Розкрийте зміст принципів адміністративної юстиції.

Задача 1

Громадянин К., перебуваючи у громадському місці в нетверезому стані, вів себе зухвало, порушував громадський порядок, на зауваження працівника міліції, який прибув, не реагував, відмовився пройти з ним до дільничного пункту, виражався нецензурними словами.

Як кваліфікувати дії К.?

Яким чином здійснюється накладення адміністративних стягнень у разі численних правопорушень?

Задача 2

Громадянин Іванов В. І. подав скаргу на неправомірні дії голови державної районної адміністрації до районної ради місцевих депутатів. У розгляді скарги йому відмовили. Поясніть, чи правомірні дії районної ради місцевих депутатів.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Поняття “юрисдикція”: основні правові ознаки.
2. Адміністративна юрисдикція: співвідношення з іншими видами юрисдикції.
3. Адміністративна юрисдикція як різновид юрисдикційної діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування.
4. Адміністративно-юрисдикційна діяльність органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування: ознаки та види.
5. Поняття та ознаки справ адміністративної юрисдикції.
6. Місце адміністративної юрисдикції в адміністративно-процесуальних відносинах.
7. Адміністративно-юрисдикційні повноваження органів виконавчої влади.

8. Адміністративно-правовий спір: поняття та види.
9. Адміністративний спір та адміністративний конфлікт: питання співвідношення.
10. Підстави виникнення адміністративних спорів.
11. Адміністративний процес: поняття і зміст.
12. Принципи адміністративного процесу.
13. Співвідношення адміністративного процесу з іншими видами юридичного процесу.
14. Особливості адміністративного процесу.
15. Поняття та особливості адміністративно-процесуальних норм.
16. Суб'єкти адміністративної юстиції: поняття та види.
17. Адміністративна правосуб'єктність: характеристика елементів.
18. Призначення та види звернень громадян.
19. Вимоги до звернень громадян та умови їх розгляду.
20. Провадження з розгляду звертань громадян.
21. Права і обов'язки учасників провадження по скаргам громадян.
22. Адміністративно-юрисдикційний процес (адміністративно-юрисдикційні провадження): поняття, види і структура.
23. Провадження у справах про адміністративні правопорушення.
24. Суб'єкти, уповноважені розглядати справи про адміністративні правопорушення.
25. Адміністративні провадження: поняття, класифікація, стадії.
26. Види адміністративно-процесуальних проваджень.
27. Юрисдикційні адміністративні провадження.
28. Неюрисдикційні адміністративні провадження.
29. Стадії адміністративно-юрисдикційного процесу: загальна характеристика.
30. Загальні правила і строки притягнення до адміністративної відповідальності.
31. Основні засади притягнення до адміністративної відповідальності.
32. Стадії притягнення до адміністративної відповідальності.
33. Суб'єкти адміністративної відповідальності.
34. Особливості адміністративної відповідальності спеціальних суб'єктів.
35. Особливості адміністративної відповідальності юридичних осіб.
36. Заходи впливу, що можуть застосовуватись стосовно неповнолітніх у віці від 16 до 18 років.

37. Адміністративно-юрисдикційні акти у провадженні в справах про адміністративні правопорушення.
38. Поняття та підстави дисциплінарної відповідальності за нормами адміністративного законодавства.
39. Суб'єкти дисциплінарної відповідальності.
40. Співвідношення адміністративної та дисциплінарної відповідальності.
41. Дисциплінарне провадження — процесуальна основа притягнення до дисциплінарної відповідальності: стадії та терміни.
42. Заходи адміністративного примусу: загальна характеристика та види.
43. Адміністративно-попереджувальні заходи: поняття, види.
44. Заходи адміністративного припинення: види та документальне оформлення.
45. Заходи припинення спеціального призначення: специфіка підстав для їх застосування.
46. Функції та принципи контрольної діяльності органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування.
47. Форми та методи контрольної діяльності органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування.
48. Зміст контрольної діяльності органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування.
49. Адміністративна юстиція та адміністративна юрисдикція: питання співвідношення понять.
50. Співвідношення понять суб'єкт адміністративної юстиції та учасник адміністративно-юрисдикційного процесу.
51. Адміністративна юстиція в зарубіжних країнах.
52. Функції та цілі адміністративної юстиції.
53. Принципи адміністративної юстиції.
54. Система адміністративних судів в Україні.
55. Підвідомчість справ адміністративним судам.
56. Поняття та особливості адміністративного судочинства.
57. Кодекс адміністративного судочинства України як правова основа реалізації адміністративного судочинства.
58. Стадії адміністративного судочинства.
59. Акти адміністративного судочинства.
60. Перспективи процесуально-правового забезпечення функціонування адміністративної юстиції в Україні.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. Закон України “Про державну контрольно-ревізійну службу в Україні” від 26 січня 1993 р. // ВВР України. — 1993. — № 13. — Ст. 110.
2. Закон України “Про державну службу” від 16 грудня 1993 р. // ВВР України. — 1993. — № 52. — Ст. 490.
3. Закон України “Про звернення громадян” від 2 жовтня 1996 р. // ВВР України. — 1996. — № 47. — Ст. 256.
4. Закон України “Про місцеве самоврядування в Україні” від 21 травня 1997 р. // ВВР України. — 1997. — № 24. — Ст. 170.
5. Закон України “Про пожежну безпеку” від 17 грудня 1993 р. // ВВР України. — 1994. — № 5. — Ст. 21.
6. Закон України “Про прокуратуру” від 5 листопада 1991 р. // ВВР України. — 1991. — № 53. — Ст. 793.
7. Закон України “Про статус суддів” від 15 грудня 1992 р. // ВВР України. — 1993. — № 8. — Ст. 56.
8. Закон України “Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини” від 23 грудня 1997 р. // ВВР України. — 1998. — № 20. — Ст. 99.
9. Закон України “Про міліцію”.
10. Закон України “Про Рахункову Палату” від 11.07.96 № 315/96-ВР // ВВР України. — 1996. — № 43. — Ст. 212.
11. Закон України “Про службу в органах місцевого самоврядування” від 7 червня 2001 р. // ВВР України. — 2001. — № 33. — С. 175.
12. Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 із змінами, внесеними згідно із Законом № 2222-IV(2222-65) від 08.12.04 // ВВР України. — 2005. — № 2. — Ст. 44.
13. Постанова ВРУ “Про затвердження дисциплінарного Статуту прокуратури України // ВВР України. — 1992. — № 4. — Ст. 14.
14. Закон України “Про судоустрій України” від 07.02.02.

Кодекси

15. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Наук.-практ. комент. — К., 1991.
16. Кодекс України про адміністративні правопорушення із змінами на 20.02.03.

17. *Кодекс адміністративного судочинства України із змінами станом на 06.07.05 // ВВР України.* — 2005. — № 35–37. — Ст. 446.
18. *Митний кодекс України // ВВР України.* — 2002. — № 38; 39. — Ст. 288.
19. *Цивільний процесуальний кодекс України із змінами станом на 07.03.02 // ВВР України.* — 1963. — № 30. — Ст. 464.

Укази та розпорядження Президента України

20. *Указ Президента України “Про зміни в системі центральних органів виконавчої влади” від 15 грудня 1999 р. № 1573/99.*
21. *Указ Президента України “Про заходи щодо впровадження Концепції адміністративної реформи в Україні” від 22 липня 1998 р. № 810/98.*
22. *Указ Президента України “Про національну програму боротьби з корупцією” від 10 квітня 1997 р. № 319/97.*
23. *Указ Президента України “Про Положення про Головне Контрольно-ревізійне управління України” від 28 листопада 2000 р. № 1265/2000.*
24. *Указ Президента України “Про Положення про державний експортний контроль в Україні” від 13 лютого 1998 р. № 117/98.*
25. *Указ Президента України “Про Положення про Міністерство внутрішніх справ України” від 17 жовтня 2000 р. № 1338/2000.*
26. *Указ Президента України “Про систему центральних органів виконавчої влади” від 15 грудня 1999 р. № 1572/99.*
27. *Указ Президента України “Про чергові заходи щодо дальшого здійснення адміністративної реформи в Україні” від 29 травня 2000 р. № 345/2000.*

Декрети і постанови Кабінету Міністрів України

28. *Декрет Кабінету Міністрів України “Про державний нагляд за додержанням стандартів, норм та правил і відповідальності за їх порушення” від 8 квітня 1993 р. // ВВР України.* — 1993. — № 23. — Ст. 247.
29. *Постанова Кабінету Міністрів України “Про затвердження Інструкції з діловодства за зверненнями громадян в органах державної влади і місцевого самоврядування, об’єднаннях громадян, на підприємствах, в установах, організаціях незалежно від форм власності, в засобах масової інформації” від 14 квітня 1997 р. № 348.*

30. *Постанова* Кабінету Міністрів України “Про затвердження Правил застосування спеціальних засобів при охороні громадського порядку” від 27 лютого 1991 р. № 49.

Додаткова

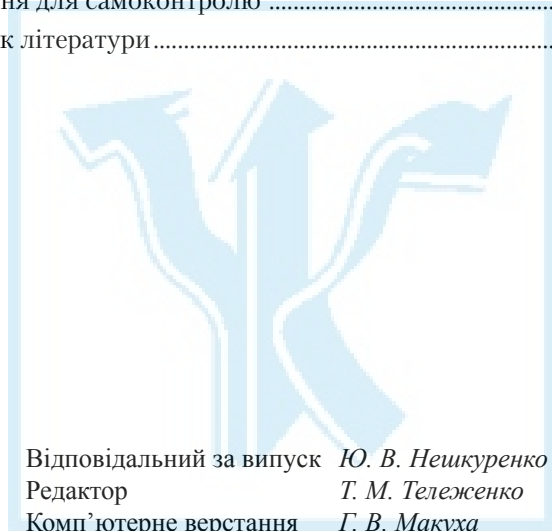
31. *Авер'янов В. Б.* Актуальні завдання реформування адміністративного права // *Право України*. — 1999. — № 8.
32. *Авер'янов В. Б.* Реформування українського адміністративного права: черговий етап // *Право України*. — 2000. — № 8.
33. *Авер'янов В. Б.* Система органів виконавчої влади // *Юрид. вісн.* — 1996. — № 1.
34. *Административное* право зарубежных стран. — М., 1996.
35. *Адміністративне* право / За ред. В. Б. Авер'янова. — К., 2004.
36. *Административное* право / Под ред. Ю. М. Козлова, Л. Л. Попова. — М., 1999.
37. *Адміністративна* діяльність органів внутрішніх справ. — К., 1995.
38. *Адміністративне* право України / За ред. проф. Ю. П. Битяка. — Х., 2000.
39. *Бандурка А. М., Тищенко Н. М.* Административный процесс. — К., 2001.
40. *Бахрах Д. Н.* Административное право России: Учеб. для вузов. — М., 2000.
41. *Бурлаков Р.* Про систему державного фінансового контролю // *Право України*. — 1998. — № 3. — С. 69–71.
42. *Васильев А. С.* Административное право Украины (общая часть): Учеб. пособие. — Х., 2001.
43. *Веремеенко И. И.* Административно-правовые санкции. — М., 1975.
44. *Весельський К. С., Елисеєв Б. П., Кучеров И. И.* О системе специальных методов полицейской деятельности // *Государство и право*. — 2003. — № 4.
45. *Горшенев В. М., Шахов И. Г.* Контроль как правовая форма деятельности. — М., 1987.
46. *Гончарук С. Т.* Суб'єкти адміністративного права. — К., 1998.
47. *Додин Е. В.* Административная ответственность в свете Конституции Украины // *Юрид. вестн.* — 1997. — № 3. — С. 70.
48. *Додин Е. В.* Доказательства в административном процессе. — М., 1973.

49. *Калайнов Д. П.* Административно-юрисдикционная деятельность органов внутренних дел. — Одесса, 1998.
50. *Коваль Л. В.* Административно-деликтное отношение. — К., 1979.
51. *Кондратов Б. П.* Общественная безопасность и административно-правовые средства ее обеспечения. — М., 1998.
52. *Кряжков В., Стариков Ю.* Административные суды: какими им быть? // Рос. юстиция. — 2001. — № 1.
53. *Лория В. А.* Некоторые вопросы теории кодификации административно-процессуального права. — Тбилиси, 1974.
54. *Лук'янець Д. М.* Інститут адміністративної відповідальності: проблеми розвитку. — К., 2001.
55. *Масленников М. Я.* Административно-юрисдикционный процесс: понятие и соотношение с иными видами процессуально-правовой деятельности // Государство и право. — 2001. — № 2. — С. 15–20;
56. *Панова И. В.* Административный процесс в Российской Федерации // Известия вузов “Правоведение”. — 2000. — № 5. — С. 123–127.
57. *Педько Ю. С.* Адміністративна юстиція і адміністративна юрисдикція: деякі теоретичні та практичні питання співвідношення // Право України. — 2001. — № 10. — С. 72–75.
58. *Педько Ю. С.* До питання про принципи адміністративної юстиції // Адміністративна реформа в Україні: шлях до Європейської інтеграції: Зб. наук. пр. — К., 2003. — С. 269–273.
59. *Педько Ю. С.* Становлення адміністративної юстиції в Україні: Монографія. — К., 2003. — 208 с.
60. *Педько Ю. С.* Функції адміністративної юстиції на сучасному етапі адміністративно-правової реформи в Україні // Держава і право. — 2001. — № 12. — С. 229–234.
61. *Процесуальные нормы и отношения в советском праве (в “непроцесуальных” отраслях).* — Воронеж, 1985.
62. *Прудников А. С., Андриашин Х. А.* Административно-правовое обеспечение прав и свобод человека и гражданина. — М., 1998.
63. *Сажина В. В.* Административная юстиция: к теории и истории вопроса // Сов. государство и право. — 1989. — № 9.
64. *Сорокин В. Д.* Проблемы административного процесса. — М., 1968.
65. *Сорокин В. Д.* Административно-процессуальное право. — М., 1972.

66. *Стахов А.* Виды административного принуждения // Рос. юстиция. — 2001. — № 9.
67. *Старилов Ю. М.* Административная юстиция. Теория, история, перспективы. — М., 2001.
68. *Стефанюк В.* Судовий контроль за діяльністю органів державної влади // Право України. — 1996. — № 3. — С. 3–8.
69. *Студеникина М. С.* Государственный контроль в сфере управления. — М., 1974.
70. *Студеникина М. С.* Что такое административная ответственность. — М., 1999.
71. *Сухарева Н. В.* Сущность административно-правовых споров // Юрист. — 1999. — № 10. — С. 52–57.
72. *Теория юридического процесса* / Под общ. ред. В. М. Горшенева. — Х., 1985.
73. *Тихомиров Ю. А.* Курс административного права и процесса. — М., 1998.
74. *Тищенко Н. М.* Административно-процессуальный статус гражданина Украины: проблемы теории и пути совершенствования. — Х., 1998.
75. *Фоков А.* Административные суды повысят доступность правосудия // Рос. юстиция. — 2001. — № 6.
76. *Хаманева Н. Ю.* Теоретические проблемы административно-правового спора // Государство и право. — 1998. — № 12. — С. 29–36.
77. *Хорощак Н. В.* Адміністративні стягнення за законодавством України. — К., 2004.
78. *Шергин А. П.* Административная юрисдикция. — М., 1979.
79. *Шкарупа В. К.* Доказування та докази в адміністративно-примусовій діяльності органів внутрішніх справ (міліції). — К., 1995.
80. *Якимов А. Ю.* Статус субъекта административной юрисдикции и проблемы его реализации: Автореф. дис. ... д-ра юрид. наук. — М., 1996.
81. *Якимов А. Ю.* Субъекты административной юрисдикции (правовой статус и его реализация). — М., 1996.
82. *Якимов А. Ю.* Административно-юрисдикционный процесс и административно-юрисдикционное производство // Государство и право. — 1999. — № 3. — С. 5–10.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	3
Тематичний план дисципліни	
“Адміністративна юрисдикція”	4
Зміст дисципліни “Адміністративна юрисдикція”	5
Вказівки до виконання контрольної роботи	10
Завдання для контрольних робіт	10
Питання для самоконтролю	15
Список літератури	18

Відповідальний за випуск *Ю. В. Неішуренко*
Редактор *Т. М. Тележенко*
Комп'ютерне верстання *Г. В. Макуха*

Зам. № ВКЦ-2487

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39; вул. Фрометівська, 2; МАУП